

Oslo kommune
Bydel Stovner
Administrasjonen

Møteinnkalling 3/14

Møte: Helse- og sosialkomitéen
Møtested: Bydelssalen, Karl Fossumsvei 30
Møtetid: Mandag 10. mars 2014 kl. 18.00
Sekretariat: Administrasjonen

SAKSKART

Åpen halvtime
Godkjenning av innkalling
Godkjenning av sakskart

Saker til behandling

Sak 25/14 Protokoll fra HSK-møte 10.02.2014
Sak 26/14 Utkast til Demensplan 2014 - 2017 for Bydel Stovner
Sak 27/14 Orientering om hverdagsrehabilitering
Sak 28/14 Årsrapport tilsynsutvalg II for 2013
Sak 29/14 Nøkkeltallsrapportering
Sak 30/14 Orienteringssaker
Sak 31/14 Eventuelt

Tore Ludt
leder

Elisabeth Borrebæk
ass. bydelsdirektør

Sak 25/14 Protokoll fra HSK-møte 10.02.2014

Arkivsak: 201400007

Arkivkode: 026.9

Saksbehandler: Stolpe Madelene

Saksgang

Helse- og sosialkomiteén

Møtedato

10.03.14

Saknr

25/14

PROTOKOLL FRA HSK-MØTE 10.02.2014

Vedlagt er protokoll fra møte i Helse- og sosialkomiteen 10.februar 2014

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Protokoll fra HSK-møte 10.02.2014 godkjennes

Madelene Stolpe
spesialkonsulent

Vedlegg

Sak 26/14 Utkast til Demensplan 2014 - 2017 for Bydel Stovner

Arkivsak: 201200053

Arkivkode: 211.0

Saksbehandler: Haraldsen Bjørn

Saksgang	Møtedato	Saknr
Helse- og sosialkomiteén	10.03.14	26/14
Eldreråd	17.03.14	

UTKAST TIL DEMENSPLAN 2014 - 2017 FOR BYDEL STOVNER

Saksframstilling:

Med utgangspunkt i «Strategiplan for eldreomsorgen i Bydel Stovner 2012 – 2015» har administrasjonen utarbeidet utkast til «Demensplan 2014- 2017 for Bydel Stovner». Bydelsdirektøren legger fram det foreløpige utkastet for Helse- og sosialkomiteen og Eldrerådet før endelig forslag til en slik plan legges fram til politisk behandling.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Det presenterte utkastet til «Demensplan 2014- 2017 for Bydel Stovner» tas til orientering med de innspill som framkom under møtet.

Maria Brattebakke
Bydelsdirektør

Bjørn Haraldsen
avdelingssjef

VEDLEGG

Sak 27/14 Orientering om hverdagsrehabilitering

Arkivsak: 201400008

Arkivkode: 026.9

Saksbehandler: Stolpe Madelene

Saksgang

Helse- og sosialkomitéen

Møtedato

10.03.14

Saknr

27/14

ORIENTERING OM HVERDAGSREHABILITERING

Det vil bli gitt en muntlig orientering om hverdagsrehabilitering på møtet.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Helse- og sosialkomiteen tar informasjonen om hverdagsrehabilitering til orientering.

Elisabeth Borrebæk
ass. bydelsdirektør

Madelene Stolpe
spesialkonsulent

Sak 28/14 Årsrapport tilsynsutvalg II for 2013

Arkivsak: 200800450

Arkivkode: 026.2

Saksbehandler: Harlem Marthe Kari

Saksgang	Møtedato	Saknr
Helse- og sosialkomitéen	10.03.14	28/14
Råd for funksjonshemmede	20.03.14	

ÅRSRAPPORT TILSYNSUTVALG II FOR 2013

Saksframstilling:

Vedlagt følger årsrapport fra tilsynsutvalg II for 2013. Tilsynsutvalget dekker Stigenga dagsenter, Haugenstua dagsenter og Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig. Det har vært foretatt 2 anmeldte og 1 uanmeldt besøk. Alle besøkene er initiert av utvalget.

Utvalget har snakket med brukere og ansatte. Av årsrapporten fremgår at brukerne tilsynet har snakket med var fornøyde. Utvalget vurderer forholdene under sitt område som svært gode, og at tjenestene drives i samsvar med krav fastsatt i lov, forskrift og kommunale retningslinjer.

Det påpekes at informasjon oppslått på tjenestestedene om tilsynsutvalgets sammensetning var mangelfull eller manglende, samt at ringeklokke ikke er i orden på Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig.

Administrasjonen vil sørge for at riktig informasjon er oppslått på tjenestestedene, samt at oppdatert informasjon om Tilsynsutvalg II sendes brukere bosatt hos foreldre. Ringeklokke for Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig er ved hovedinngangen i Vestlisvingen 196. Administrasjonen vil vurdere om det er behov for ytterligere ringeklokker i bygget.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Årsrapport fra tilsynsutvalg II og administrasjonens kommentarer tas til orientering. Tilsynsutvalget utfører et viktig arbeid ved å påpeke forhold og medvirke til bedre tjenester for brukerne.

Maria Brattebakke
bydelsdirektør

Marthe-Kari Harlem
enhetsleder

VEDLEGG

Sak 29/14 Nøkkeltallsrapportering

Arkivsak: 201400042

Arkivkode: 026.9

Saksbehandler: Stolpe Madelene

Saksgang

Helse- og sosialkomitéen

Møtedato

10.03.14

Saknr

29/14

NØKKELTALLSRAPPORTERING

Vedlagt er nøkkeltall for Bydel Stovner per 28.februar 2014

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Helse- og sosialkomiteen tar nøkkeltallene til orientering.

Elisabeth Borrebæk
ass.bydelsdirektør

Madelene Stolpe
spesialkonsulent

Vedlegg

Sak 30/14 Orienteringssaker

Arkivsak: 201400008

Arkivkode: 026.9

Saksbehandler: Stolpe Madelene

Saksgang

Helse- og sosialkomitéen

Møtedato

10.03.14

Saknr

30/14

ORIENTERINGSSAKER

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Helse- og sosialkomiteen tar informasjonen til orientering.

Madelene Stolpe
spesialkonsulent

Sak 31/14 Eventuelt

Arkivsak: 201400009

Arkivkode: 026.9

Saksbehandler: Stolpe Madelene

Saksgang

Helse- og sosialkomitéen

Møtedato

10.03.14

Saknr

31/14

EVENTUELT

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

X

Madelene Stolpe
spesialkonsulent

Oslo kommune
Bydel Stovner
Administrasjonen

Protokoll 2/14

Møte: Helse- og sosialkomitéen
Møtested: Fossum Aktivitetshus, Tante Ulrikkesvei 1B
Møtetid: Mandag 10. februar 2014 kl. 18.00
Sekretariat: Administrasjonen

Møteleder: Tore Ludt (SV)

Tilstede: Pia Cathrine Sandberg (A), Athithan
Kumarasamy (A), Ingelin Kristin Nord (H),
Grete Andberg (A), Hege Nålsund (V), Jan
Arild Linja (F)

Forfall: Ingen

I tillegg møtte: Leder NAV stat Margareth Magistad, leder
NAV sosial Mari Nysæther, lærer Sigve
Saltveit

Møtesekretær: ass.bydelsdirektør Elisabeth Borrebæk

Åpen halvtime. Det var ingen personer tilstede.
Innkalling godkjent
Sakskart godkjent

Saker behandlet under møte

- Sak 10 /14 Protokoll fra HSK-møte 13.01.2014
- Sak 11 /14 Oppfølging av sosialtjenesten januar 2014
- Sak 12 /14 Årsmelding for Helse- og sosialkomiteen
- Sak 13 /14 Årsberetning og årsstatistikk 2013.
- Sak 14 /14 Rapport fra uanmeldt tilsyn i Haugenstua dasenter 08.11.13
- Sak 15 /14 Rapport fra uanmeldt tilsyn i Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig 08.11.13
- Sak 16 /14 Rapport fra uanmeldt tilsyn i Stigenga dagsenter 08.11.13
- Sak 17 /14 Rapport fra anmeldt tilsyn i Haugenstua dagsenter 13.12.13
- Sak 18 /14 Rapport fra anmeldt tilsyn i Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig 13.12.13
- Sak 19 /14 Rapport fra anmeldt tilsyn i Stigenga dagsenter 13.12.13
- Sak 20 /14 Årsrapport 2013 fra tilsynsutvalg I - Stovnerskogen sykehjem
- Sak 21 /14 Årsmelding Stovner Eldreråd 2013

Sak 22 /14 Nøkkeltallrapportering

Sak 23 /14 Orienteringssaker

Sak 24 /14 Eventuelt

Sak 10 /14 Protokoll fra HSK-møte 13.01.2014

Vedtak (enstemmig)

*Protokoll fra møte i HSK 13.01.2014 godkjennes med følgende presisering av vedtak i sak 4/14 punkt 6 :
Bydelsutvalget ber HSK og OKK ha minst et årlig felles møte med tema som berører begge komiteer.*

Sak 11 /14 Oppfølging av sosialtjenesten januar 2014

Sigve Saltveit orienterte om innhold og målgruppe knyttet til yrkesrettet norskopplæring YNO, et tiltak for sosialhjelpsmottagere for å kvalifisere dem for arbeidslivet.

Margareth Magistad og Mari Nysæther orienterte om utfordringene ved å få folk i arbeid. Bydel Stoner har en arbeidsledighet på ca. 5,3 %. Det som erfaringsmessig har best effekt er å få klienten via tiltaksplass til praksisplass med mulighet for ansettelse, om så bare i en liten stilling til å begynne med.

Saksfremlegget viser hvilke områder tjenesten arbeider med, og disse vil bli fulgt opp på neste møte med sosialtjenesten i mai.

Vedtak (enstemmig)

- 1. Helse- og sosialkomiteen har som tilsynsmyndighet gjennomgått og vurdert bydelens sosialtjeneste basert på forelagte statusrapport, samt tatt til etterretning administrasjonens ROS analyse av tjenesteområdene.*
- 2. Oppfølging og gjennomgang i neste møte med NAV følges opp med blant annet:*
 - Status og effekt av gjennomgang av stønadsnivået til store barnefamilier,*
 - Eksempler på hvordan stønadsnivå beregnes*
 - Status og effekt av omfordeling av klienter i oppfølgingsseksjonen*
 - Status utnyttelse av arbeidsmarkedstiltak*
 - Status kontroll av inntektsforhold og utbetaling av sosialhjelp*
 - Gjennomløpstiden for sosialhjelpsklientene*

Sak 12 /14 Årsmelding for Helse- og sosialkomiteen

Vedtak (enstemmig)

Helse- og sosialkomiteen vedtar årsmelding for 2013.

Sak 13 /14 Årsberetning og årsstatistikk 2013.

Vedtak (enstemmig)

Bydelsutvalget avgir slik årsberetning og årsstatistikk for 2013 som fremgår av vedlegg til saken og som uttrykk for bydelens aktivitetsnivå i 2013.

Sak 14 /14 Rapport fra uanmeldt tilsyn i Haugenstua dasenter 08.11.13

Vedtak (enstemmig)

Rapport fra tilsynsutvalg II etter uanmeldt besøk i Haugenstua dagsenter, samt administrasjonens kommentarer tas til orientering.

Sak 15 /14 Rapport fra uanmeldt tilsyn i Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig 08.11.13

Vedtak (enstemmig)

Rapport fra tilsynsutvalg II etter uanmeldt besøk i Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig, samt administrasjonens kommentarer tas til orientering.

Sak 16 /14 Rapport fra uanmeldt tilsyn i Stigenga dagsenter 08.11.13

Vedtak (enstemmig)

Rapport fra tilsynsutvalg II etter uanmeldt besøk i Stigenga dagsenter, samt administrasjonens kommentarer tas til orientering.

Sak 17 /14 Rapport fra anmeldt tilsyn i Haugenstua dagsenter 13.12.13

Vedtak (enstemmig)

Rapport fra tilsynsutvalg II etter anmeldt besøk i Haugenstua dagsenter, samt administrasjonens kommentar om informasjon om anmeldte tilsyn til foresatte, tas til orientering.

Sak 18 /14 Rapport fra anmeldt tilsyn i Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig 13.12.13

Vedtak (enstemmig)

Rapport fra tilsynsutvalg II etter uanmeldt besøk i Vestlisvingen avlastnings- og barnebolig, samt administrasjonens kommentarer til merknadene tas til orientering.

Sak 19 /14 Rapport fra anmeldt tilsyn i Stigenga dagsenter 13.12.13

Vedtak (enstemmig)

Rapport fra tilsynsutvalg II etter anmeldt besøk i Stigenga dagsenter, samt administrasjonens kommentarer om informasjon vedrørende varslede tilsyn tas til orientering.

Sak 20 /14 Årsrapport 2013 fra tilsynsutvalg I - Stovnerskogen sykehjem

Vedtak (enstemmig)

Årsrapporten for 2013 fra Tilsynsutvalg I er vurdert og behandlet i henhold til bydelens ansvar for tilsyn ved sykehjem.

Sak 21 /14 Årsmelding Stovner Eldreråd 2013

Vedtak (enstemmig)

Årsmelding for Stovner Eldreråd 2013 godkjennes.

Sak 22 /14 Nøkkeltallrapportering

Elisabet Borrebæk orienterte om status og begrunnelse for antallet overliggerdøgn i januar. Dette er høyt samtidig som antall sykehjems plasser ligger over måltall. Det arbeides med ulike tiltak for å komme i balanse.

Vedtak (enstemmig)

Helse- og sosialkomiteen tar nøkkeltallene til orientering.

Sak 23 /14 Orienteringssaker

Ingen saker

Sak 24 /14 Eventuelt

Informasjon til brukere og foresatte om tilsynsutvalget ble tatt opp og drøftet.

Vedtak (enstemmig)

Helse og sosialkomiteen ber om at informasjon om hva tilsynsutvalgene gjør formidles til foresatte og brukere som har opphold på de institusjoner og dagsentra hvor tilsynet skjer.

Møtet ble avsluttet kl. 19.40

Bydel Stovner, 10.02.14

Tore Ludt
leder

Elisabeth Borrebæk
ass.bydelsdirektør

Demensplan 2014 – 2017
Bydel Stovner

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Innledning.....	4
Bakgrunn for planen.....	4
Sentrale føringer.....	4
Samhandlingsreformen	5
Demensplan 2015- « Den gode dagen»	5
Lokale forhold – Bydel Stovner	5
Målgrupper og behov	7
Demografisk utvikling.....	7
Bydelens tiltakskjede.....	8
Eldre med demens – utvikling	8
Tiltak for brukergruppen	9
Kontakt med hjelpeapparatet og forutsigbarhet	10
Kompetanseheving hos ansatte	10
Utredning og diagnostisering	11
Hjemmetjenesten.....	12
Dagtilbud	13
Tilrettelagte boliger.....	14
Pårørende skole.....	15
Bruk av velferdsteknologi.....	16
Samarbeid med andre instanser	17
Økonomiske og administrative konsekvenser	19
Nyttig litteratur.....	19

Forord

Demensplan 2014- 2017 for Bydel Stovner er forankret i Strategiplan for eldreomsorgen i Bydel Stovner 2012- 2015 og Demensplan 2015 «Den gode dagen» som er en delplan til Omsorgsplan 2015. Den er videre forankret i Stortingsmelding 29 fra Helse og omsorgsdepartementet «Morgendagens omsorg» som omhandler framtidens eldreomsorg og som har et stort fokus på personer med demens.

Oslo kommune er i ferd med å utarbeide en overordnet demensplan for kommunen. Denne ventes ferdig i løpet av 2014. Oslo kommune ved Byrådsavdelingen for eldre og sosiale tjenester satser på demensomsorgen ved å bidra til at bydelene etablerer demenskoordinatorer og demensteam. Bydelens plan vil ta inn i seg de føringer som vil fremkomme i kommunens plan.

Befolkningsutviklingen viser at antallet eldre vil øke betraktelig de nærmeste årene og demens vil bli en stor utfordring innen helse- og omsorgsarbeidet fremover. Fra dagens om lag 70 000 personer med demens vil antallet fordobles til 140 000 innen en periode på 25 – 30 år på landsbasis. (St. meld 29 «Morgendagens omsorg») Dette stiller offentlig forvaltning, helsepersonell og tjenesteapparatet overfor store utfordringer, både med å planlegge og å tilrettelegge tjenester.

Omfanget og utfordringene knyttet til personer med demens gjør at bydelen ønsker å trekke opp noen strategier for av utfordringene.

Bydel Stovner har med sin økende andel av befolkningen med minoritetsspråklig bakgrunn en særlig utfordring knyttet til personer som utvikler demens fra ulike kulturer.

De strategier og mål som det legges opp til i planen må operasjonaliseres gjennom bydelens årlige budsjett- og handlingsplaner.

Utkast til plan er utarbeidet av bydelsadministrasjonen. Det er gjennomført et dialogmøte med brukere og pårørende for å få tilbakemeldinger på planen. Utkastet har videre vært til behandling i Eldrerådet og Helse- og sosialkomiteen og sendt ut på høring til aktuelle samarbeidspartnere.

Maria Brattebakke
bydelsdirektør

Innledning

Bakgrunn for planen

Demensplan 2015, "Den gode dagen" ble lagt fram høsten 2007. Planen ble revidert i 2011 med et nytt fireårig handlingsprogram. Her framgår det bl.a. at et av hovedmålene er å lovfeste en plikt for kommunene å tilby dagaktivitetstilbud for personer med demens.

Det store fokuset på personer med demens og kognitiv svikt har blant annet utgangspunkt i det økende behovet antall personer med kognitiv svikt vil utgjøre de kommende år. Man regner med at det vil skje en fordobling av antall personer med kognitiv svikt fra 70 000 i dag til 140 000 i løpet av 25-30 år. (St. meld. 29 «Morgendagens omsorg»)

Bydel Stovner vedtok i 2011 en "Strategiplan for eldreomsorgen 2012-2015". Her skisseres det flere strategier for å møte det økende antall personer med demens og demenslignende tilstander.

Bydelen må sørge for at tilbudet til personer med demens i Bydel Stovner utvikler seg i takt med det økende antall personer som rammes av dette. I tråd med strategiene i bydelens eldreomsorgsplan etablerte bydelsdirektøren en toårig prosjektstilling som demenskoordinator fra januar 2013.

Sentrale føringer

Som nevnt i innledningen ble "Demensplan 2015" lagt fram i 2007. Regjeringen har videre lagt fram kompetanse- og rekrutteringsplaner: "Kompetanseløft 2015, NOU 2011:11 Innovasjon i omsorg og NOU 2011:17 Når sant skal sies om pårørendeomsorg, og nå sist St. meld. 29 2012-2013 "Morgendagens omsorg"

Disse omtaler "demensutfordringen" som en av helse- og omsorgssektorens store utfordringer, og er en del av grunnlaget for denne planen.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen vektlegger en strategiendring fra behandling til forebygging. Med dette som utgangspunkt, og kunnskapen om den store økningen i antall personer med demens, må bydelen utvikle tiltak og tilbud som kan møte disse utfordringene. Det blir viktig å se på hvordan den enkeltes ressurser kan være med på å hindre og utsette behovet for permanente institusjonsopphold. Pårørende, frivillige og alle deler av bydelens tjenesteapparat vil være viktige bidragsyttere.

Demensplan 2015- « Den gode dagen»

Målet med planen er å styrke tjenestetilbudet til personer med demens. Det skal gjøres gjennom å sikre økt kunnskap og kompetanse, øke dagaktivitetstilbudet og etablere flere tilpassede boliger.

En nasjonal kartlegging som ble gjennomført i forkant av revideringen av planen i 2011 viste at kommunene hadde økt sin innsats for mennesker med demens og deres pårørende i perioden 2007- 2010. 246 av landets 428 kommuner hadde startet med pårørendeskole og 85 % av landets kommuner hadde startet demensopplæring gjennom Demensomsorgens ABC og Eldreomsorgens ABC.

Etter revidering av planen har dagtilbud og boliger til brukergruppen fått større fokus. Det er gitt tilskudd til etablering av over 100 000 nye dagaktivitetsplasser. Tilrettelagte boliger med utstrakt bruk av teknologi har stort fokus, sammen med hvordan bruk av velferdsteknologi kan gjøre hverdagen lettere både for den enkelte med demens og deres pårørende.

Lokale forhold – Bydel Stovner

I 2011 ble hjemmetjenesten samlokalisert i Karl Fossums vei 30. Dette ga god effekt i forhold til samhandling med bestillerseksjonen og distriktene i mellom. Før samlokaliseringen var det etablert to dagtilbud i nær tilknytning til hjemmetjenestedistriktene, et i Vestlisvingen 196 og et i Jacobine Ryes vei. Det siste var forbeholdt personer med demens. Da hjemmetjenesten ble

samlokalisert måtte bydelen vurdere en annen løsning for sitt dagtilbud til denne brukergruppen.

Brukergruppens dagtilbud er i dag lokalisert i Vestlisvingen 196 sammen med det øvrige dagtilbudet til eldrebefolkningen.

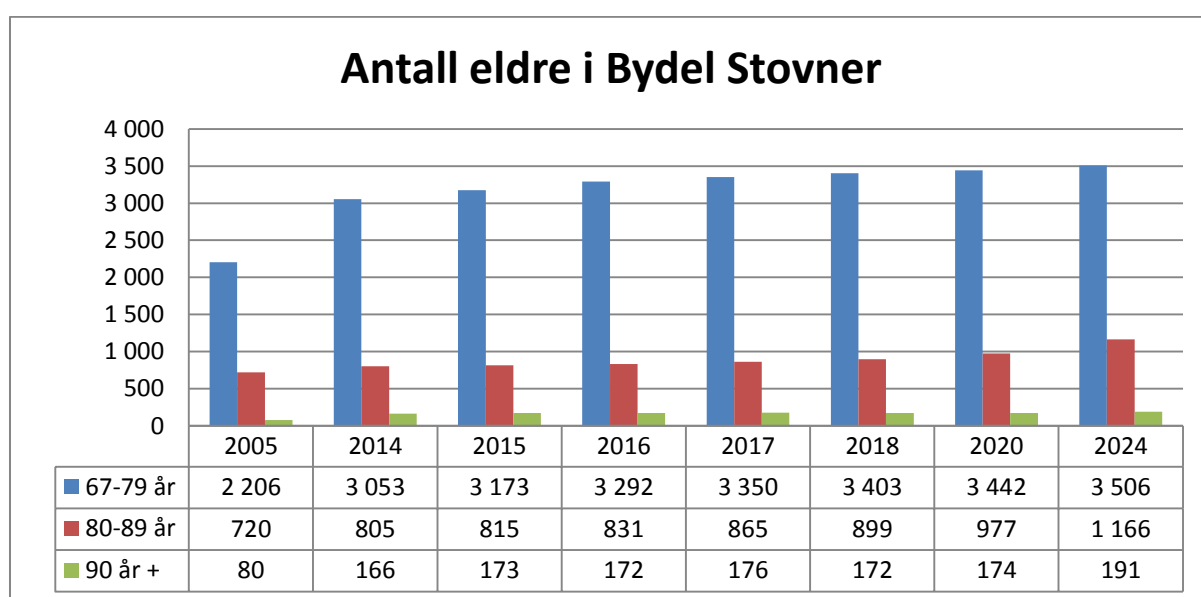

Målgrupper og behov

Demografisk utvikling

Eldrebefolkningen i Norge vil fortsette å øke fram mot 2050 mens antall personer i yrkesaktiv alder per antall eldre i gruppen 67 år og mer vil gå ned. Antall personer over 67 år vil mer enn fordobles fra 2000 til 2050.

For Bydel Stovner foreligger foreløpig framskrevet befolkningsvekst til 2024. Det er en økning i antall eldre over 67 i alle aldersgrupper.

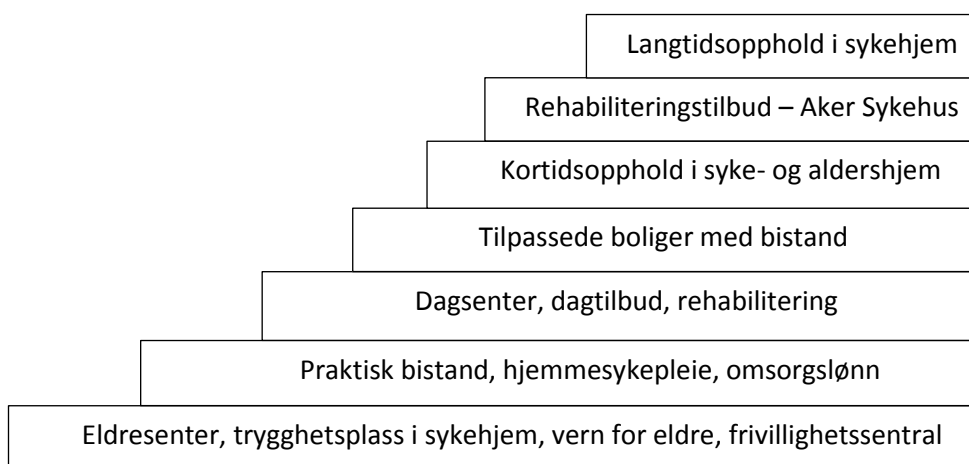

I Bydel Stovner har det vært en økning i eldrebefolkningen fra 2005 og fram til i dag på noe over 1000 personer, tilsvarende ca. 34 %. Den største prosentvise økningen har vært i aldersgruppa over 90 år med en økning på 86 personer eller 108 %.

Befolkningsframskrivingens mellomalternativ viser en befolkningsøkning 839 personer de neste 10 årene. Den største prosentvise økningen kommer i aldersgruppa 80 – 89 år med en økning på ca. 45 %. Dette er atypisk i forhold til resten av landet, hvor økningen i denne aldersgruppen ser ut til å komme først om 10 år.

Bydelens tiltakskjede

For å kunne gi befolkningen et bredt og variert tilbud, har bydelen en rekke tjenester som skjematisk kan fremstilles i en omsorgstrapp. En slik trapp viser hvilke tilbud bydelen har utviklet for å imøtekomme befolkningens behov for pleie og omsorg. Det nederste trinnet er fritatt for behovsvurdering.

Innenfor hver av tjenestene i hvert trinn ligger et bredt tilfang av enkelttjenester. Spesielt innenfor begrepene hjemmesykepleie og hjemmehjelp ligger mange enkelttjenester, eksempelvis kan omfang av bistand kan variere fra et besøk hver 14.dag, til besøk flere ganger i døgnet. (Strategiplan for eldreomsorgen i bydel Stovner 2010 – 2015).

Personer med demens kan og skal benytte seg av den samme «trappa» og har krav på de samme typer tjenester, selv om tilpasning, omfang og tilnærming, blant annet gis avlastning i form av tidsbegrenset opphold i korttidsavdelinger på sykehjem. Tjenestetilbudet må tilpasses denne brukergruppa. Bruk av velferdsteknologi, opplæring og kompetanseheving hos pårørende er viktig, der pårørendeskole, demenskoordinator, demensteam og god utredning og diagnostisering er gode tiltak.

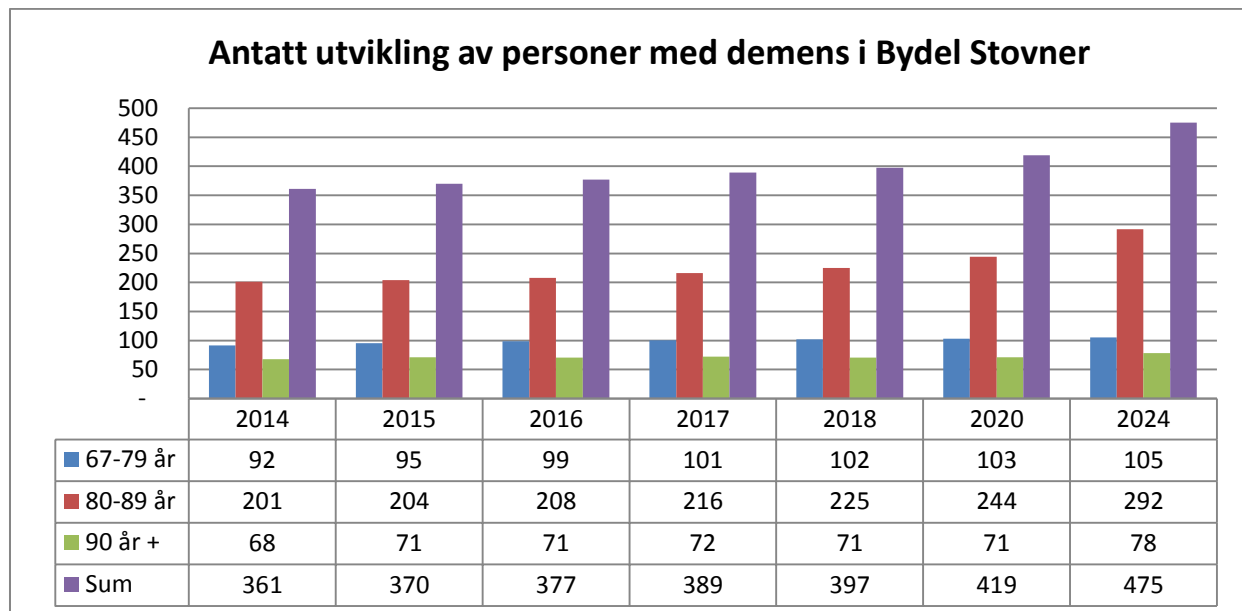
Eldre med demens – utvikling

I Norge finnes det i dag om lag 66 000 personer med demens. Forekomsten er stiger med økende alder. Hvis vi forutsetter at hver person som utvikler

demens har fire pårørende, kan vi regne med at ca. 250 000 pårørende er berørt av demenssykdommene.

Forskning og registreringer viser at forekomsten av demens i aldersgruppen 65-69 år er 0,9 %, stigende til 17,6 % i aldersgruppen 80-84 år, og fra 90 år og oppover har 40,7 % utviklet en demenssykdom. På nasjonalt nivå vil det fra rundt 2020 skje en kraftig vekst i antall innbyggere over 80år. Gruppen 90 år og eldre vil vokse kraftig allerede de nærmeste årene. (Omsorgsplan 2015)

For Oslo kommune og bydel Stovner har man befolkningsframskrivninger til og med 2024. (UKE; mellomalternativet). Dersom man legger til grunn den samme forekomsten av demens i bydel Stovner som i landet for øvrig vil antall personer med demens i aldersgruppen over 67 år øke med ca. 115 (32 %) personer i 2024. Se fig. 2.

Selv om økningen ikke er like stor som antydnet på landsbasis, betyr en økning på godt over 100 personer i løpet av 10 år store utfordringer for bydelen.

Tiltak for brukergruppen

Bydel Stovner ga et dagtilbud/avlastningstiltak i regi av hjemmetjenesten i distrikt Høybråten høsten 2012. Dette var vellykket for både brukere og deres pårørende, men utfordrende å drive sammen med de ordinære tjenestene. Fra og med januar 2013 ble det derfor opprettet en prosjektstilling som demenskoordinator i Avdeling for forvaltning og hjemmetjenester.

For tiden pågår arbeid med etablering av et tverrfaglig demensteam hvor demenskoordinator inngår.

Demenskoordinator arbeider i dag med å etablere ulike tiltak for brukergruppen ved siden av å være en ressursperson for pårørende, hjemmetjenesten og det øvrige hjelpeapparatet i bydelen.

Kontakt med hjelpeapparatet og forutsigbarhet

Både brukere og pårørende ønsker at det er enkelt å få kontakt med hjelpeapparatet når man opplever å ha behov for hjelp. Mange ønsker en kontaktperson slik at man ikke trenger å forholde seg til forskjellige personer.

To forhold peker seg ut som svært viktige:

1. åpenhet og informasjon om sykdommen
2. kunnskap om hjelpetilbud som finnes

Mål:

Personer med demens og foresatte til personer med demens har en kontaktperson i bydelen.

Tiltak

- Etablere demensteam i regi av bydelen hvor medlemmene også er kontaktpersoner
- Søke å spre kunnskap og gi informasjon både generelt og til den enkelte det gjelder.

Kompetanseheving hos ansatte

En god tjeneste er avhengig av riktig kompetanse hos dem som skal yte tjenesten. Stortingsmelding nr. 25 (2005-2006) Kompetanseløftet 2015 skisserer flere tiltak, både for å styrke tjenesten og heve kompetansen.

Bydelen har sykepleiere og hjelpepleiere både i forvaltningen og på utførersiden med videreutdanning i demensomsorg. I tillegg er det satt i gang en toårig videreutdanning for 8 hjelpepleiere, «Demensomsorgens ABC», som skal bidra til å øke kompetansen. Disse 8 mottar jevnlig veiledning fra demenskoordinator.

Det er viktig at alle tjenesteytere i hjemmetjenestene har kompetanse om demens, også ansatte i praktisk bistand.

Mål:

Bydelen har ansatte med ønsket kompetanse innen fagfeltet demensomsorg

Tiltak

- Kontinuerlig kompetanseheving innen fagområdet demens – utarbeide egen opplæringsplan
- Rekruttere flere sykepleiere med ønsket videreutdanning
- Delta aktivt i utviklingsprosjekter i regi av Geria og Aker samhandlingsarena «Almas hus»

Utredning og diagnostisering

En forutsetning for å kunne gi hensiktsmessig behandling og god omsorg er at pasienten er medisinsk utredet. En diagnose gir pasient, pårørende og hjelpeapparatet en realistisk mulighet til å planlegge og iverksette nødvendige tiltak (Demensplan 2015). Det forutsettes i planen at demensutredning skal foregå i kommunehelsetjenesten ved fastleger og demenskoordinator/demensteam.

Demenskoordinator / demensteam i bydelen skal følge opp det helhetlige demensarbeidet i samarbeid med fastlege og spesialisthelsetjenesten. Arbeidet består av utredning, diagnostisering, planlegging, iverksetting og oppfølging av tiltak overfor personer med demens og deres pårørende.

Samarbeid med fastlegene i bydelen og nær kontakt med spesialisthelsetjenesten er helt nødvendig for diagnostisering og oppfølging av pasienten.

Mål:

Bydel Stovner har en enhetlig prosedyre for demensutredning som skal benyttes til alle som har behov og ønsker slik utredning

Tiltak

- Vurderingskompetanse i egen tjeneste kartlegges.
- Prosedyre for demensutredning i bydelen utarbeides
- Det etableres et tilbud om utredning til personer med demens i Stovner bydel.
- Tilbudet om utredning skal gjøres kjent blant befolkning og samarbeidspartnere.

Hjemmetjenesten

Kompetanseheving blant ansatte i hjemmetjenesten er et prioritert område, jfr. punktet om «Kompetanseheving hos ansatte». De ansatte i hjemmetjenesten er de som har jevnlig oppfølging av brukerne, og som kan varsle ved endringer i helsetilstanden. God kompetanse er viktig både om demens, men også om ulike tilbud og tiltak for personer med demens. Samarbeid og veiledning fra spesialisthelsetjenesten er viktig for å kunne gi et best mulig tilbud.

Et eget demensteam skal etableres med hjemmetjenesten som utgangspunkt. Demensteamet suppleres med kompetanse fra andre yrkesgrupper slik at teamet får den nødvendige tverrfaglige kompetansen.

Mål:

Bydel Stovner har et tverrfaglig demensteam innen 2015

Tiltak

- Sørge for nødvendig kompetanse i hjemmetjenesten
- Etablere et tverrfaglig demensteam i bydelen.

Dagtilbud

Målet for Demensplan 2015 er at når planen er gjennomført bør alle landets kommuner kunne tilby et tilrettelagt dagaktivitetstilbud for personer med demens. Et slikt tilbud beskrives i planen som det manglende mellomleddet i omsorgskjeden.

Bydelen har startet et spesielt tilrettelagt for personer med demens i Vestlisvingen 196. Tilbudet er tilpasset hjemmeboende personer med mild til moderat grad av demens, personer som har behov for hjelp dagliglivets gjøremål og som i varierende grad har atferdsmessige og psykiske symptomer ved demens.

Innholdet i dagtilbudet er planlagt ut i fra målsetting og målgruppens behov. Tilbudet skal bidra til opplevelse av mestring og trygghet, og til å vedlikeholde dagliglivets funksjoner. Brukerne er sikret et godt ernæringstilbud i samvær med andre. Dagtilbudet skal videreutvikles slik at det så langt det er mulig «skreddersys» den enkelte.

Dagtilbudet skal bidra til å gi nødvendig avlastning for pårørende som står i en krevende omsorgssituasjon.

Mål:

Bydel Stovner har et dagtilbud til personer med demens som ivaretar brukernes behov for aktivitet og pårørendes behov for avlastning.

Tiltak:

- Søke tilskudd til opprettelse av nye plasser

- Videreutvikle dagtilbudet for personer med demens i Vestlisvingen 196 gjennom å
 - etablere et eget transporttilbud
 - prioritere ernæring som aktivitet
 - organisere aktiviteter i «innegrupper» og «utegrupper»
- Dagtilbudets lokaler gjenspeiler behovene for aktiviteter til brukergruppen
- Tilbudet bemannes med personell som har kompetanse om brukergruppen

Tilrettelagte boliger

De fleste som har en demenslidelse er ikke i behov av skjerming, men er i behov av at boligen er tilrettelagt for mennesker med demens og kognitiv svikt. Små enheter, med tilgang til gode utearealer, både bygningsmessig og organisatorisk er viktig for brukergruppen. Dette sammen med et innhold i hverdagen, hvor tilpassede aktiviteter er i fokus, kan bidra til å kunne bo utenfor institusjon.

Bydel Stovner har god erfaring med egne boliger for personer med demenslidelser i en kommunal bolig med nærhet til dagtilbud for brukergruppen. Erfaringene viser at det er viktig med tilstedeværelse av personell store deler av døgnet, samt at innflytting ikke skjer for sent i sykdomsutviklingen.

Bydelens fokus er å benytte den kunnskap man har om sammenhengen mellom bolig, aktiviteter og ernæring i arbeidet med å yte tjenester utenfor institusjon.

Mål:

Bydel Stovner har samlokaliserte og tilrettelagte boliger for personer med demenslidelser utenfor institusjon

Tiltak:

- Bydelen vil etablere egne tilrettelagte boliger for personer med demenslidelser slik at de kan bo lenger utenfor institusjon
- Ha tilstedeværelse av personell som muliggjør bosetting utenfor institusjon
- Vurdere muligheten for ernæringstilbud og aktiviteter på kveldstid

Pårørendeskole

Demenssykdom berører ikke bare den som er syk, men også familie og venner, den kalles ofte en pårørendesykdom.

Pårørende har en viktig funksjon i demensomsorgen. Å være familieomsorgsgiver for en person med demens øker risikoen for helseskader. Pårørende trenger kunnskap om demenssykdommen, aktuell behandling og tilgjengelige støttetiltak. Erfaring viser at pårørende og familiemedlemmer til personer med demens opplever høyere livskvalitet når de får kunnskap om og veiledning i å håndtere demenssykdommen. (Demensplan 2015).

Pårørendeskoler skal bidra til at deltakerne får informasjon og kunnskap om demens og hvordan de kan møte praktiske og følelsesmessige utfordringer. Samtidig får de som deltar møte andre i samme situasjon, utveksle erfaringer og mulighet for å støtte hverandre. Der man har pårørendeskoler er det gjort erfaringer med at samtalegrupper i etterkant av pårørendeskolen oppleves positivt av deltakerne.

Bydelen vil innhente erfaringer fra andre bydeler/kommuner som har startet slike tilbud for å benytte erfaringene i arbeidet med å utforme innholdet i bydelens tilbud til pårørende.

I Oslo er det etablert en pårørendeskole som drives av Kirkens Bymisjon, hvor viktige samarbeidspartnere er Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse, hukommelsesklinikkene, Geriatrisk ressurscenter og Demensforbundet i Nasjonalforeningen for folkehelsen.

Mål:

Bydel Stovner har et opplæringstilbud som skal gi økt kunnskap, støtte og veiledning til pårørende til personer med demens.

Tiltak:

- Etablere samarbeid med Pårørendeskolen i Oslo.
- Pårørende til personer med demens i Stovner bydel gis tilbud om deltagelse på pårørendeskole.
- Behov for samtalegrupper for pårørende i bydelens regi skal vurderes.
- Vurdere avlastningsordninger for at pårørende skal kunne delta.
- Søke om tilskudd til etablering av tiltak for pårørende i egen bydel.

Bruk av velferdsteknologi

Å ta i bruk velferdsteknologi er et stort løft, men kan bidra til en bedre hverdag. Bruk av velferdsteknologi kan gi mennesker bedre mulighet for å mestre eget liv og helse og bidra til at flere kan bo lenger hjemme. Velferdsteknologi kan bidra til å skape trygghet hos brukere og pårørende. Det er viktig at slike hjelpemidler kommer på plass tidnok slik at de kan være til nytte og den demente kan lære seg å benytte hjelpemidlet.

Bruk av velferdsteknologi må ses på som en ressurs og kan deles inn i fire hovedkategorier:

- Trygghets- og sikkerhetsteknologi – trygghetsalarmer/trygghetspakker
- Kompensasjons- og velværeteknologi – styring av lys og varme
- Teknologi for sosial kontakt – videokommunikasjon, Skype
- Teknologi for pleie og omsorg – automatisk måling av blodsukker og blodtrykk

(St. meld 29 «Morgendagens omsorg»)

Velferdsteknologi som et supplement til tradisjonelle omsorgstjenester gir etiske og personvernmessige utfordringer.

Almas hus på Aker sykehus er et utstillingsvindu for hvordan velferdsteknologi kan brukes i omsorgen til demente brukere. Til tross for at løsningene finnes, kan det være en utfordring og løft å ta i bruk dette.

Mål:

Bydel Stovner er aktiv i utprøvingen av velferdsteknologi til personer med demens

Tiltak:

- Etablere et samarbeid med Almas hus og leverandører av slike tjenester
- Utrede hvordan velferdsteknologi kan benyttes både til hjemmeboende og i samlokaliserte boliger for personer med demens.
- Være aktive på informasjon til brukere og pårørende

Samarbeid med andre instanser

Helse og omsorgstjenestene generelt står overfor store oppgaver framover. Dette vil kreve at man tar i bruk samfunnets samlede omsorgsressurser, deriblant frivillige, både organisasjoner og enkeltpersoner.

I St. meld. 29 blir morgendagens omsorg beskrevet slik:

- Morgendagens omsorgstjeneste skal legge til rette for at brukerne i større grad blir en ressurs i eget liv.
- Lokalsamfunnets innbyggere mobiliseres på nye måter og blir ressurser for hverandre
- Ressursene hos ideelle og frivillige organisasjoner videreutvikles og tas i bruk på nye måter

I Bydel Stovner kan man tenke seg et samarbeid med følgende ressurser:

Stovner Eldresenter er en viktig arena for forebyggende og helsefremmende aktiviteter og tiltak for eldre i bydelen. Mye av virksomheten er basert på engasjement og innsats fra frivillige medarbeidere. Et samarbeid med bydelens eldresenter kan utvides til også å omfatte personer med demens.

Frivilligsentralen er en møteplass som formidler kontakt mellom mennesker i lokalmiljøet. Sentralenes formål er å legge til rette for økt lokalt engasjement og frivillig innsats. Innsats i dagliglivet til demente omfatter hjelp hvor mange oppgaver kan ivaretas av frivillige knyttet til en frivilligsentral.

Ulike frivillige organisasjoner driver et omfattende sosialt arbeid. Frivillig arbeid har mange aktører: Sanitetsforeninger, Demensforeninger, Norges Røde Kors, Lions i tillegg til enkeltpersoner som driver frivillig arbeid i sitt nærmiljø.

Alle disse aktørene er viktige medspillere når man skal skape ” morgendagens omsorgsfellesskap” som beskrives i St.meld. 29 – ny oppgavefordeling mellom pårørende, kommunale tjenester og frivillige organisasjoner.

Forskning viser at norske kommuner har et stort behov for frivillig innsats som et supplement til å utvikle kvalitativt gode omsorgstjenester, men har mangelfull kompetanse i å etablere, utvikle og følge opp et samarbeid med frivillige organisasjoner og enkeltpersoner (Ditch og Vetvik 2009, St Melding 29).

Mål:

Sammen med Frivilligsentralen, Stovner Eldresenter og ulike frivillige organisasjoner har bydelen etablert et «omsorgsfellesskap».

Tiltak:

- Identifisere de frivillige organisasjonene i bydelen, og kontakte disse for et samarbeid
- Gjennom forpliktende samarbeidsavtaler utvide samarbeidet med Stovner eldresenter og frivilligsentral
- Utvikle nettverks- og nærmiljøarbeid som metode for å fremme frivillig innsats i omsorgstjenestene, spesielt til personer med demens.
- Bruke det etablerte fellesskapet til blant annet å spre informasjon og kunnskaper om demens i befolkningen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

De forslåtte tiltak må operasjonaliseres og innarbeides i årlige budsjetter og handlingsplaner for de tjenestesteder som er involvert i tjenesteproduksjonen.

I tillegg må det søkes prosjektmidler og eksterne finansieringsmuligheter eksternt må utnyttes.

Nyttig litteratur

[Strategiplan for eldreomsorgen i Bydel Stovner 2012 – 2015](#)

[Stortingsmelding nr. 29 \(2012-2013\)– «Morgendagens omsorg»](#)

[Omsorgsplan 2015](#)

[Demensplan 2015 – «Den gode dagen» og revidert handlingsplan for perioden 2012 – 2015](#)

[Stortingsmelding nr. 25 \(2005-2006\) «Mestring, muligheter og meninger. Framtidas omsorgsutfordringer](#)

[Kompetanseløftet 2015](#)

[NOU 2011:11 «Innovasjon i omsorg»](#)

[NOU 2011:17 «Når sant skal sies om pårørendeomsorg»](#)

* Omfatter kun de 2 hjemmetjenestedistriktene

** Omfatter alle brukere som har vært registrert i tjenesten i løpet av måneden

**** Både kom og priv leverandør

Stovner Bydel
Bydelsadministrasjonen
Karl Fossumsvn. 30
0985 Oslo

OSLO KOMMUNE	
BYDEL STOVNER	
17 FEB 2014	
200800450	291
026.2	

Oslo, 06.02.14.

Årsrapport Tilsynsutvalg II.

Tilsynsutvalg II hadde i året 2013 følgende medlemmer:

Medlemmer: Per Wiklund leder frem til oktober, Jan Arild Linja overtok da som nyvalgt leder.
Per Bremer og Rita Reed.

Varamedlemmer: Helle Bergsjø frem til oktober, Christel Gundelach overtok som varamedlem.
Sidsel Torbo og Tore Ludt.

Tilsynsutvalg II dekker Stigenga og Haugenstua dagsenter og Vestlisvingen avlastning og barnebolig.

Det ble foretatt 2 anmeldte og et uanmeldt besøk i 2013. Per Wiklund ledet et tilsyn den 27.05.13.

Christel Gundelach ledet et uanmeldt tilsyn besøk den 08.11.13. Jan Arild Linja ledet et anmeldt tilsyn den 13.12.13.

Tilsynsbesøkene kan ikke gjøres samtidig fordi Haugenstua og Stigenga er dagsentere og ved Vestligsvingen er brukerne bare tilstede på ettermiddag og kveld.

Alle besøk er initiert av tilsynsutvalget II.

- Under besøkende har utvalget snakket med brukere og de ansatte. Det er ikke alle brukere som vil snakke med utvalget dette respekter vi. Utvalget vurderer forholdene under tilsynsområdet II i år 2013 som svært gode, og de drives i samsvar med krav fastsatt i lov, forskrifter og kommunale retningslinjer.
- Brukerne ved alle stedene Haugenstua Stigenga og Vestligsvingen virker svært fornøyde og utvalget har også i år 2013 hatt lite å rapportere.
- Informasjonen om tilsynsutvalgets nye medlemmer var mangelfull og manglet noen steder.
- Ringeklokke var ikke i orden på Vestligsvingen Avlastningsbolig bør ordnes.

For Tilsynsutvalg II.

Jan Arild Linja